

Filozofia humanistyki

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Kulturoznawstwo Specjalność - Jednostka organizacyjna Wydział Antropologii i Kulturoznawstwa Poziom studiów studia drugiego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2024/25 Kod zajęć 20KLTS.21P.04483.24 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty podstawowe
Koordynator zajęć	Katarzyna Machtyl	
Prowadzący zajęcia	Katarzyna Machtyl	
Okres Semestr 1	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 30, Egzamin	Liczba punktów ECTS 5

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Prezentowanie najważniejszych problemów z zakresu filozofii humanistyki, w tym rozumienia statusu nauk humanistycznych w przeszłości i obecnie
C2	Zapoznanie studentów z najważniejszymi koncepcjami reprezentującymi naturalizm i antynaturalizm metodologiczny
C3	Uświadomienie studentom problemu złożoności relacji humanistyka - przyrodoznawstwo
C4	Prezentowanie wybranych nurtów humanistyki współczesnej

Wymagania wstępne

- wskazana, choć nie konieczna znajomość podstawowych zagadnień z zakresu rozwoju myśli humanistycznej

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	Student/ka zna i rozumie specyfikę metodologiczną nauk humanistycznych (historyczną i aktualną), w tym formułowane niekiedy w jej ramach pojęcie kultury	KLT_K2_W01, KLT_K2_W03, KLT_K2_W04	Egzamin pisemny
W2	Student/ka zna i rozumie aktualne orientacje metodologiczne we współczesnej humanistyce, w tym jej związki z naukami przyrodniczymi i wynikający z nich problem relacji kultura-natura	KLT_K2_W05	Egzamin pisemny
W3	Student/ka zna i rozumie w pogłębiony sposób problematykę z zakresu wiedzy o mediach, którą potrafi osadzić w kontekście teoretyczno-metodologicznym wybranych stanowisk z zakresu współczesnej filozofii humanistyki	KLT_K2_W09	Egzamin pisemny
Umiejętności - Student/ka:			
U1	Student/ka potrafi integrować, krytycznie interpretować i twórczo wykorzystywać ujęcia teoretyczne i metodologiczne właściwe dla nauk humanistycznych	KLT_K2_U01	Egzamin pisemny
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	Student/ka jest gotów/gotowa do zajmowania krytycznego stanowiska względem upowszechniających się koncepcji i stanowisk dotyczących współczesnego statusu nauk humanistycznych	KLT_K2_K04	Egzamin pisemny

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Wprowadzenie do problematyki; rozpoznanie współczesnego statusu humanistyki	W1, K1	Wykład
2.	Pozytywizm klasyczny - ogólna charakterystyka	W1	Wykład
3.	August Comte w perspektywie filozofii humanistyki	W1	Wykład
4.	Empiryzm logiczny, pozytywizm logiczny (neopozytywizm) - ogólna charakterystyka	W1	Wykład
5.	Rudolf Carnap i filozofia humanistyki	W1	Wykład
6.	Karl Raimund Popper i filozofia humanistyki	W1	Wykład
7.	Thomas Kuhn - wybrane zagadnienia i porównanie z myślą Karla R. Poppera	W1	Wykład

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
8.	Ogólna charakterystyka koncepcji antynaturalistycznych w filozofii humanistyki	W1	Wykład
9.	Wilhelm Dilthey i filozofia humanistyki	W1	Wykład
10.	Heinrich Rickert i filozofia humanistyki	W1	Wykład
11.	Max Weber i filozofia humanistyki	W1	Wykład
12.	Hermeneutyka jako filozofia i fundament nauk humanistycznych	W1	Wykład
13.	Współczesne orientacje hermeneutyczne: Gianni Vattimo	W1, W2, W3, U1, K1	Wykład
14.	Tekstualne zorientowanie humanistyki (strukturalizm, semiologia, poststrukturalizm); dekonstrukcja i humanistyka po dekonstrukcji	W2, U1, K1	Wykład
15.	Współczesne filozofie zorientowane ontycznie: Bruno Latour	W1, W2, U1, K1	Wykład
16.	Problematyzowanie relacji natura-kultura we współczesnej humanistyce	W1, W2, U1, K1	Wykład

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład konwersatoryjny, Wykład problemowy, Dyskusja

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Egzamin pisemny obejmujący wyłącznie materiał przedstawiony studentom podczas wykładów. Odpowiedzi są punktowane, należy uzyskać 50% + 1 maksymalnej ilości punktów, aby otrzymać ocenę pozytywną. bardzo dobry (bdb; 5,0): znakomita realizacja założonych efektów uczenia; dobry plus (+db; 4,5): bardzo dobra realizacja założonych efektów uczenia; dobry (db; 4,0): dobra realizacja założonych efektów uczenia; dostateczny plus (+dst; 3,5): zadowalająca realizacja założonych efektów uczenia, ale z niedociągnięciami; dostateczny (dst; 3,0): zadowalająca realizacja założonych efektów uczenia, ale z licznymi błędami; niedostateczny (ndst; 2,0): niezadowalająca realizacja założonych efektów uczenia.

Literatura

Obowiązkowa

1. M. Markowski, Polityka wrażliwości. Wprowadzenie do humanistyki, Universitas, Kraków 2013 (fragmenty).
2. J. Szacki, Historia myśli socjologicznej, PWN, Warszawa 2003 (fragmenty).
3. L. Kołakowski, Filozofia pozytywistyczna: od Hume'a do Koła Wiedeńskiego, PWN 2004 (fragmenty).
4. K. Popper, Logika odkrycia naukowego, przeł. U. Niklas, PWN, Warszawa 2002 (fragmenty).
5. K. Popper, Wiedza obiektywna: ewolucyjna teoria epistemologiczna, przeł. A. Chmielewski, PWN 2012 (fragmenty).
6. T. Kuhn, Struktura rewolucji naukowych, tłum. H. Ostromęcka, Wyd. Aletheia, Warszawa 2009
7. Z. Kuderowicz, Dilthey, Wiedza Powszechna, Warszawa 1987 (fragmenty).
8. P. Dybel, Oblicza hermeneutyki, Universitas, Kraków 2012 (fragmenty).
9. G. Vattimo, Społeczeństwo przejrzyste, przeł. M. Kamińska, DSWE TWP, Wrocław 2006, (fragmenty).
10. M. Markowski, Humanistyka po dekonstrukcji, w: French theory w Polsce, E. Domańska, M. Loba (red.).
11. B. Latour, Nigdy nie byliśmy nowoczesni. Studium z antropologii symetrycznej, przeł. M. Gdula, Oficyna Naukowa, Warszawa 2011 (fragmenty).
12. B. Latour, Splatając na nowo to, co społeczne. Wprowadzenie do teorii aktora-sieci, przeł. A. Derra, K. Arbiszewski, Universitas, Kraków 2010 (fragmenty).

Dodatkowa

1. R. Carnap, Przewyciężenie metafizyki przez logiczną analizę języka, w: B. Stanosz (red.), Empiryzm współczesny, Wyd. UW, Warszawa 1991.
2. R. Carnap, Logika nauki jako składnia, w: idem, Logiczna składnia języka, przeł. B. Stanosz, PWN, Warszawa 1995.
3. T. Kuhn, Dwa bieguny: tradycja i nowatorstwo w badaniach naukowych, przeł. S. Amsterdamski, w: idem, Dwa bieguny..., PIW 1985
4. W. Dilthey, Rozumienie i życie, w: Wokół rozumienia. Studia i szkice z hermeneutyki, red. G. Sowiński, PAT, Kraków 1993.
5. H. Rickert, Obiektywność historii kultury w: Neokantyzm, przeł. B. Borowicz-Sierocka i C. Karkowski, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 1984.
6. G. Harman, Książę sieci. Bruno Latour i metafizyka, przeł. G. Czemieli, M. Rychter, Biblioteka Kronos, Fundacja Augusta hr. Cieszkowskiego, Warszawa 2016 (fragmenty).
7. B. Olsen, W obronie rzeczy. Archeologia i ontologia przedmiotów, przeł. B. Shallcross, Wydawnictwo IBL, Warszawa 2013 (fragmenty).

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	30
Czytanie wskazanej literatury	40
Przygotowanie do egzaminu	60
Przygotowanie do zajęć	20
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 150
Liczba punktów ECTS	ECTS 5

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
KLT_K2_K04	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do dostrzegania sprzeczności, proponowania rozwiązania i formułowania opinii na temat upowszechniających się poglądów, koncepcji, stanowisk i polityk kulturalnych
KLT_K2_U01	Absolwent/ka potrafi integrować, krytycznie interpretować i twórczo wykorzystywać ujęcia teoretyczne i podejścia badawcze właściwe dla kulturoznawstwa w nietypowych sytuacjach profesjonalnych
KLT_K2_W01	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębionym stopniu teoretyczne koncepcje kultury, które stosuje w perspektywie interdyscyplinarnej
KLT_K2_W03	Absolwent/ka zna i rozumie historię rozwoju kulturoznawstwa jako dziedziny wiedzy o charakterze interdyscyplinarnym oraz o nowych kierunkach i koncepcjach teoretycznych, którą samodzielnie aktualizuje
KLT_K2_W04	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębiony sposób specyfikę metodologiczną oraz aktualne kierunki w badaniach historyczno-kulturowych
KLT_K2_W05	Absolwent/ka zna i rozumie aktualne orientacje metodologiczne we współczesnej humanistyce, których osiągnięcia potrafi aplikować do badań nad kulturą
KLT_K2_W09	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębiony sposób problematykę (obejmującą terminologię, teorie i metodologię) z zakresu wiedzy o mediach, którą potrafi twórczo wykorzystywać i samodzielnie aktualizować